

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

ku.remissvar@culture.ministry.se

YTTRANDE

Remisspromemoria – Sänkta avgifter för fastställande av åldersgränser för film som ska visas offentligt (Ku2013/674/MFI)

Sammanfattning

Statens medieråd har inget att erinra mot föreslagen sänkning av avgiftsnivåerna i 10 § i lag (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt.

Statens medieråd välkomnar också den framskrivna avsikten att tillsätta en utredning i syfte att se över modellen för fastställande av åldersgränser för film som ska visas offentligt

Bakgrund

Statens medieråd har för åren 2011–2012 redovisat en överfinansiering av verksamheten för fastställande av åldersgränser för film, vilket sammanfattas i nedanstående tabell.

tkr	2012	2011
Intäkter	6 935	8 798
Kostnader	3 996	4 250
Överskott	2 939	4 548

Intäkter är de avgifter som Statens medieråd tar ut för filmgranskningen i enlighet med lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt. Avgiften består av grundavgift, tidsavgift och avgift för tillståndskort och avser alla filmformat. Kostnader består av personalkostnad, biografhyra och en schabloniserad fördelning av myndighetens

gemensamma förvaltningskostnader, där i verksamheten nedlagd arbetstid gett en fördelningsnyckel.

Statens medieråd har i de två avgiftssamråd som förevarit under 2011 och 2012 med Ekonomistyrningsverket konstaterat att de avgifter som myndigheten tar ut för verksamheten har kommit att leda till en kraftig överfinansiering, ställt mot de för verksamheten redovisade kostnaderna. I den löpande dialogen med regeringen har Statens medieråd även informerat regeringen om rådande överfinansiering.

När verksamheten fanns i Statens biografbyrås regi uppkom över tid såväl under- som överfinansiering. Under den senare tioårsperioden, 2001–2010, var överfinansieringen sammantaget knappt 8 %. För det sista verksamhetsåret hos Statens biografbyrå, 2010, uppstod dock en underfinansiering på knappt 7 %. Att obalanser uppstår är ofrånkomligt då mer precisa beräkningar och prognoser över framtida avgiftsinkomster är mycket svåra att åstadkomma och beror ytterst på utvecklingen av biografmarknaden och de filmer som förevisas. Att avgifterna är bestämda i lag påverkar även tidsutdräkten för en eventuellt snart önskad förändring av avgiftsnivåerna.

I samband med att verksamheten lades i Statens medieråds verksamhet genomfördes den lagändring som innebar att granskningsobligatoriet inte förblev absolut. Film som är avsedd att visas för en publik från 15 år behöver längre inte granskas. Lagförändringen ledde till att de filmvolymerna som inkom till myndigheten för fastställande av åldersgräns sjönk i betydande grad. År 2010 fattade Biografbyrån totalt 1 275 granskningsbeslut. Efter förändrad lagstiftning 2011 fattade Statens medieråd totalt 678 granskningsbeslut. Granskningsvolymen sjönk därmed med 47 % efter lagförändringen. Dessa granskningsvolymerna avser emellertid all film som varit föremål för myndighetens beslut. En viss mängd film där åldersgränser fastställts är dock avgiftsbefriade, vilket följer av lagens § 10 vari myndigheten ges möjlighet att i vissa fall medge befrielse från avgift. För år 2012 var 31 % av besluten avgiftsbefriade och för 2011 var 29 % av besluten avgiftsbefriade.

De avgiftsbefriade filmbesluten år 2012 motsvarar en "avgiftsförlust" på cirka 160 tkr vad avser grundavgift och tidsavgift. En bedömning av bortfallet för tillståndskort är alltför osäkert för att kunna beräknas på ett rimligt sätt, men det kan här ändå vara rimligt att anta att antalet tillståndskort i dessa fall endast skulle motsvara det första och gratis tillståndskortet. Emellertid, och som princip, ska de avgifter som tas ut ska vara så avvägda att de även inkluderar hanteringskostnaden för avgiftsbefriade filmer, dvs. avgiften ska sammantaget motsvara verksamhetens kostnader.

Huvudparten, cirka 95 %, av avgiftsinkomsterna från granskningsavgiften kommer från beställda tillståndskort. Till största delen avser det tillståndskort för långfilm. Cirka 87 % av tillståndskortsavgiften härrör från långfilm, 10 % från trailer och 3 % från kortfilm.

Skäl till sänkning av granskningsavgifterna

Om det i det korta och mer omedelbara perspektivet behöver göras en avgiftsjustering i lagen, vilket vi anser är nödvändigt för att rätta till nuvarande och alltför stora obalans, är det avgiften för tillståndskort som ger en effekt med störst genomslag. Grundavgift och tidsavgift utgör endast cirka 5 % av avgiftsinkomsterna och ger därmed en marginell effekt vid en avgiftsjustering. Vi anser, åtminstone i det korta perspektivet, att det är rimligt att lämna såväl grund- som tidsavgift orörd för att i stället sänka avgifterna för efterföljande kopior, dvs. för tillståndskorten. Beaktat att detta också gynnar en vidare spridning av filmen, är denna prioritering av sänkt tillståndskortsavgift av stort värde.

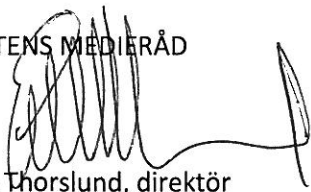
Statens medieråd välkomnar även avsikten att en större genomlysning av hela uppdraget, regelverket och modellen för att fastställa åldersgränser för film som ska visas offentligt görs, inkluderande en djupare analys av avgiftsfrågan.

Ikraftträdande

Att lagändringen kan komma till stånd först i januari 2014 är sent, men ofrånkomligt av beredningskäl.

I detta ärende har undertecknad myndighetschef beslutat. Lars Olofsson har varit föredragande. I slutgiltig handläggning har också Jan Christofferson deltagit.

STATENS MEDIERÅD

Ewa Thorslund, direktör